

**Metodický pokyn k registrácii za platiteľa DPH v zmysle zákona
č. 246/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani
z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia
a dopĺňajú niektoré zákony vrátane dodatku č. 1 zo dňa 11.3.2013**

Zákonom č. 246/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon o DPH“) sa od 1.10.2012 upravuje proces registrácie na DPH v súvislosti s bojom proti daňovým podvodom a únikom na DPH. Rozširuje sa okruh povinnej registrácie, spresňuje sa proces registrácie a zavádza sa nový inštitút - zábezpeka na daň. Tým sa sprísňujú podmienky pre registráciu za platiteľa dane pre subjekty, ktoré v súčasnosti alebo v minulosti vlastnili alebo riadili spoločnosti, ktoré majú alebo mali nedoplatky na DPH voči daňovému úradu.

Registračná povinnosť je v zákone o DPH upravená v ust. § 4 až § 7a. Ust. § 4 zákona o DPH upravuje postup zdaniteľnej osoby ako i daňového úradu pri zákonnej aj dobrovoľnej registrácii za platiteľa dane. Registráciou viacerých zdaniteľných osôb – skupiny pre DPH - sa zaoberá ust. § 4a a § 4b zákona o DPH. Registrácia zahraničných osôb v tuzemsku prebieha v zmysle § 5 zákona o DPH a v prípade, že zahraničná osoba dodáva tovar do tuzemska formou zásielkového predaja, registruje sa v zmysle § 6 zákona o DPH. Nadobúdateľ tovaru v tuzemsku z iného členského štátu postupuje pri registrácii v zmysle § 7 zákona o DPH a príjemca služby od zahraničnej osoby z iného členského štátu, pri ktorej je povinný platiť daň podľa § 69 ods. 3 alebo poskytovateľ služby, pri ktorej je miesto dodania podľa § 15 ods. 1 v inom členskom štáte a osobou povinnou platiť daň je príjemca služby, sa registruje podľa § 7a zákona o DPH.

I. K § 4 ods. 6 zákona o DPH

Zákonom č. 246/2012 Z. z. sa rozširuje povinná registrácia za platiteľa dane, a to v ust. § 4 ods. 6 zákona o DPH. Od 1.10.2012 sa platiteľom dane stáva aj zdaniteľná osoba, ktorá dodá stavbu alebo jej časť alebo stavebný pozemok alebo prijme platbu pred ich dodaním, ak sa z dodania má dosiahnuť obrat na povinnú registráciu za platiteľa dane. Platiteľom dane sa zdaniteľná osoba stáva dňom, ktorý nastane skôr, okrem dodania stavby, jej časti alebo stavebného pozemku, ktoré sú od dane oslobodené podľa § 38 ods. 1 zákona o DPH, to znamená, že sú oslobodené od dane z dôvodu, že uplynulo 5 rokov od prvej kolaudácie predávanej stavby alebo jej časti. Zdaniteľná osoba sa nestane platiteľom dane v prípade, ak pôjde o príležitostný predaj stavby alebo jej časti.

Príklad 1:

Developerská firma postavila polyfunkčný dom, ktorý predáva po častiach. Byty predáva fyzickým osobám a nebytové priestory firmám. Dňa 10. októbra 2012 dostane preddavok na kúpu nebytových priestorov vo výške 50 % dohodnutej ceny 40 000 €. Dňom prijatia platby, aj keď ňou neprekročí obrat na povinnú registráciu pre daň, sa developerská firma stáva platiteľom dane, pretože z dodania časti stavby má dosiahnuť obrat vyšší ako 49 790 €.

Developerská firma sa stala platiteľom dane dňom prijatia platby a vzniká jej už z prijatého preddavku daňová povinnosť podľa § 19 ods. 4 zákona o DPH.

Developerská firma je povinná skutočnosť, na základe ktorej sa stala platiteľom dane, oznámiť daňovému úradu do desiatich dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti.

V prípade prechodu na novú právnu úpravu sa bude postupovať výlučne podľa novej právnej úpravy vtedy, keď obe skutočnosti, platba aj dodanie stavby, jej časti alebo stavebného pozemku, nastanú po 1.10.2012. Na druhej strane, ak bude poskytnutá platba na dodanie stavby, jej časti alebo stavebného pozemku pred účinnosťou zákona č. 246/2012 Z. z. a samotné dodanie sa uskutoční po účinnosti zákona č. 246/2012 Z. z., potom zdaniteľná osoba postupuje v zmysle § 4 ods. 1 zákona o DPH, to znamená, že pri dosiahnutí obratu za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahla obrat 49 790 eur. V prípade viacerých platieb pred dodaním stavby, jej časti alebo stavebného pozemku sa postup podľa novej právnej úpravy vzťahuje na platby po dni účinnosti zákona č. 246/2012 Z. z.

Príklad 2:

Stavebná firma prijme platbu na predaj stavebného pozemku na 4-krát. Prvá platba je prijatá dňa 15. septembra 2012, druhá platba dňa 3. októbra 2012, tretia platba 15. októbra 2012 a štvrtá platba 30. októbra 2012, kedy dôjde aj k dodaniu stavebného pozemku. Výška platieb je rovnaká a celková suma presiahne obrat na povinnú registráciu pre daň. Keďže platby aj dodanie stavebného pozemku sa uskutočnilo po účinnosti zákona č. 246/2012 Z. z., dňom 3. októbra 2012 sa zdaniteľná osoba stáva platiteľom dane. Počnúc druhou platbou vznikne platiteľovi dane daňová povinnosť.

Skutočnosť, že prvá platba nepodlieha zdaneniu má vplyv na odpočítanie dane. Ak platiteľ dane nezdaní celú protihodnotu predanej nehnuteľnosti, potom nemá nárok na odpočítanie dane na vstupe v plnej výške. Ak si platiteľ dane chce zachovať odpočítanie celej dane na vstupe, potom musí zdaňovať celú protihodnotu predávanej nehnuteľnosti.

V prípade dodania viacerých nehnuteľností sa pre účely § 4 ods. 6 zákona o DPH posudzuje obrat každej z nich samostatne, a ak by sa z jednotlivých nehnuteľností nedosiahol obrat 49 790 eur, pri posúdení povinnej registrácie sa postupuje podľa § 4 ods. 1 zákona o DPH.

II. K § 4 ods. 5 a k § 4c zákona o DPH – zábezpeka na daň

V zmysle nového znenia § 4 ods. 5 zákona o DPH sa podstata registrácie pre daň nemení, kladie sa dôraz na to, že právnická alebo fyzická osoba, ktorá žiada o registráciu pre daň, či už zo zákona alebo dobrovoľne, musí byť predovšetkým zdaniteľnou osobou.

Nová právna úprava sa bude aplikovať na žiadosti o registráciu pre daň podané daňovému úradu po 1.10.2012, či už pôjde o zákonnú alebo dobrovoľnú registráciu pre daň.

Do podmienok registrácie pre daň vstupuje v určitých prípadoch nový prvok - **zloženie zábezpeky na daň**. V prípade dobrovoľnej žiadosti o registráciu sa zábezpeka na daň stáva podstatným prvkom priamo ovplyvňujúcim registráciu pre daň. Zábezpeka na daň sa zavádza

v procese registrácie pre daň na základe článku 273 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme DPH. Zábezpeka na daň sa vzťahuje iba na registráciu zdaniteľnej osoby, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku.

V prípade registrácie zahraničnej osoby pre daň podľa § 5 a rovnako podľa § 6 zákona o DPH sa ustanovenia o zložení zábezpeky na daň nepoužívajú.

Povinnosť zložiť zábezpeku na daň sa týka zdaniteľnej osoby, ktorá podala žiadosť o registráciu pre daň podľa § 4 ods. 1 - 4 zákona o DPH, a vzťahuje sa na registráciu povinnú aj dobrovoľnú. V zmysle nového znenia § 4 ods. 5 zákona o DPH, ak právnická alebo fyzická osoba, ktorá podala žiadosť o registráciu pre daň podľa odsekov 1 až 4, je zdaniteľnou osobou podľa § 3 a nie je dôvod na zamietnutie žiadosti podľa § 4c ods. 5 (pri dobrovoľnej žiadosti o registráciu pre daň zdaniteľná osoba zábezpeku na daň nezloží alebo ju zloží v nižšej čiastke), daňový úrad ju zaregistruje, vydá jej osvedčenie o registrácii pre daň a prideli jej identifikačné číslo pre daň. Registráciu vykoná daňový úrad najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň a najneskôr do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň v prípade, ak zdaniteľná osoba je povinná zložiť zábezpeku na daň podľa § 4c ods. 1. Pri prijatí žiadosti musí daňový úrad overiť, či sa na registráciu zdaniteľnej osoby vzťahuje lehota 30 dní alebo 60 dní.

a) 30-dňová lehota sa týka zdaniteľných osôb, ktoré:

- dosiahli zákonom stanovený obrat, žiadajú o povinnú registráciu pre daň a nie sú z okruhu osôb definovaných v § 4c ods. 1 zákona o DPH,
- nedosiahli zákonom stanovený obrat, avšak evidentne vykonávajú zdaniteľné obchody a žiadajú o dobrovoľnú registráciu pre daň a nie sú z okruhu osôb definovaných v § 4c ods. 1 zákona o DPH.

b) 60-dňová lehota sa týka zdaniteľných osôb, ktoré spadajú do okruhu osôb definovaných v § 4c ods. 1 zákona o DPH, pričom nie je rozhodujúce, či ide o registráciu dobrovoľnú alebo zo zákona. Uvedená 60-dňová lehota bola zavedená do zákona z dôvodu, aby v rámci nej zdaniteľná osoba bola schopná zložiť zábezpeku na daň. Pritom musí daňový úrad vydať rozhodnutie o zložení zábezpeky na daň, doručiť ho a po jej zložení vydať a doručiť osvedčenie o registrácii pre daň.

Na základe uvedeného, ak je zdaniteľná osoba povinná zložiť zábezpeku na daň bez ohľadu na to, či ide o povinnú alebo dobrovoľnú registráciu pre daň, má žiadateľ na zloženie zábezpeky v zmysle § 4c ods. 2 zákona o DPH 20 dní od doručenia rozhodnutia o zložení zábezpeky na daň. Lehota na doručenie rozhodnutia o zložení zábezpeky a 20-dňová lehota na zloženie zábezpeky plynú v rámci 60-dňovej lehoty, ktorú daňovému úradu ukladá zákon o DPH na registráciu zdaniteľnej osoby. Z uvedeného vyplýva, že daňový úrad by mal pri registrácii s povinnosťou zložiť zábezpeku čo najskôr vydať rozhodnutie o zložení zábezpeky na daň, a to predovšetkým pri dobrovoľnej registrácii pre daň, kedy je zloženie zábezpeky na daň priama podmienka registrácie pre daň.

V deň uvedený v osvedčení o registrácii pre daň sa zdaniteľná osoba stáva platiteľom dane, pritom podľa novej právnej úpravy tento deň už nemusí byť najneskôr 31. deň od doručenia žiadosti o registráciu pre daň.

Povinnosť zložiť zábezpeku na daň predstavuje povinnosť zložiť peňažné prostriedky na účet daňového úradu alebo predložiť bankovú záruku poskytnutú bankou bez výhrad na obdobie 12 mesiacov v prospech daňového úradu vo výške požadovanej zábezpeky a v lehote do 20 dní od doručenia rozhodnutia o zložení zábezpeky na daň. Zloženie zábezpeky na daň možno v zmysle § 55 ods. 2 písm. a) daňového poriadku vykonať na príslušný účet vedený

v Štátnej pokladnici a v zmysle ods. 12 cit. ust. sa za deň platby pri bezhotovostných prevodoch z účtu v banke považuje deň, keď bola platba odpísaná z účtu zdaniteľnej osoby a pri platbe v hotovosti deň, keď pošta hotovosť prijala. Banka je podľa ods. 13 cit. ust. povinná oznámiť správcovi dane deň, keď došlo k odpísaniu platby z účtu daňového subjektu.

Pri bankovej záruke bez výhrad sa za dodržanie 20-dňovej lehoty na zloženie zábezpeky na daň bude považovať situácia, keď platnosť bankovej záruky začne plynúť v 20-dňovej lehote.

Zloženie zábezpeky na daň je povinné v prípade, ak zdaniteľná osoba žiadajúca o registráciu pre daň:

- a) je fyzickou osobou, ktorá je alebo bola konateľom alebo spoločníkom právnickej osoby,
 1. ktorá má alebo mala ku dňu zániku nedoplatky na dani 1 000 € a viac, ktoré vznikli v období, v ktorom táto fyzická osoba bola konateľom alebo spoločníkom tejto právnickej osoby a ktoré ku dňu podania žiadosti o registráciu pre daň neboli zaplatené,
 2. ktorej bola zrušená registrácia pre daň podľa § 81 ods. 4 písm. b) druhého bodu a skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zrušenie registrácie pre daň, nastali v období, v ktorom táto fyzická osoba bola konateľom alebo spoločníkom tejto právnickej osoby,
- b) má konateľa alebo spoločníka fyzickú osobu, ktorá má nedoplatky na dani 1 000 € a viac, ktoré ku dňu podania žiadosti o registráciu pre daň neboli zaplatené, alebo ktorej bola zrušená registrácia pre daň podľa § 81 ods. 4 písm. b) druhého bodu,
- c) má konateľa alebo spoločníka fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá je alebo bola konateľom alebo spoločníkom inej právnickej osoby,
 1. ktorá má alebo mala ku dňu zániku nedoplatky na dani 1 000 € a viac, ktoré vznikli v období, v ktorom táto fyzická osoba alebo právnická osoba bola jej konateľom alebo spoločníkom a ktoré ku dňu podania žiadosti o registráciu pre daň neboli zaplatené,
 2. ktorej bola zrušená registrácia pre daň podľa § 81 ods. 4 písm. b) druhého bodu a skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zrušenie registrácie pre daň nastali v období, v ktorom táto fyzická osoba alebo právnická osoba bola jej konateľom alebo spoločníkom,
- d) neuskutočňuje v čase podania žiadosti o registráciu pre daň dodanie tovarov alebo služieb, ale vykonáva len prípravnú činnosť na podnikanie.

Posudzované nedoplatky na dani sa vzťahujú len na DPH, nevzťahujú sa na iné dane ani sankcie.

Príklad 3:

Fyzická osoba žiadajúca registráciu pre daň je spoločníkom právnickej osoby (v.o.s.), ktorá má nedoplatok na DPH vo výške 5 000 €, z toho v čase, v ktorom bola táto fyzická osoba spoločníkom právnickej osoby, sa nedoplatok na DPH zvýšil zo 4 000 € na 5 000 €. Na fyzickú osobu sa vzťahuje povinnosť zložiť zábezpeku na daň.

Príklad 4:

Fyzická osoba žiadajúca registráciu pre daň je spoločníkom právnickej osoby (komanditná spoločnosť), ktorá má nedoplatok na DPH vo výške 990 €. Na fyzickú osobu sa povinnosť zložiť zábezpeku na daň nevzťahuje, ak nespĺňa ďalšie kritériá na povinné zloženie zábezpeky na daň.

Príklad 5:

Fyzická osoba žiadajúca registráciu pre daň bola konateľom zaniknutej právnickej osoby. Daňový úrad neeviduje u zaniknutej právnickej osoby nedoplatok na DPH, avšak zaniknutej právnickej osobe bola zrušená registrácia pre daň podľa § 81 ods. 4 písm. b) druhého bodu zákona o DPH a skutočnosti, ktoré boli dôvodom na zrušenie jej registrácie pre daň nastali v inom období ako bolo obdobie, keď posudzovaná fyzická osoba bola konateľom zaniknutej právnickej osoby. Preto sa na fyzickú osobu povinnosť zložiť zábezpeku na daň nevzťahuje.

Príklad 6:

Fyzická osoba žiadajúca registráciu pre daň, je konateľom právnickej osoby (s.r.o.), ktorá má nedoplatok na DPH ku dňu podania žiadosti o registráciu pre daň fyzickou osobou vo výške 1 100 €, ale počas pôsobenia fyzickej osoby ako konateľa v právnickej osobe tento nedoplatok nevznikol, lebo existoval v rovnakej výške už pred jej pôsobením v tejto právnickej osobe. Preto sa na fyzickú osobu povinnosť zložiť zábezpeku na daň nevzťahuje.

Príklad 7:

Zadanie príkladu ako v príklade č. 6 s tým, že ak nedoplatok 1 100 € vznikol tak, že v čase konateľstva fyzickej osoby poklesol z počiatočných 3 000 € na 1 100 €, potom nie je naplnené, že nedoplatok 1 100 € vznikol v období, kedy fyzická osoba bola konateľom tejto právnickej osoby a na fyzickú osobu sa povinnosť zložiť zábezpeku na daň nevzťahuje.

Príklad 8:

Zadanie príkladu ako v príklade č. 6 s tým, že ak by počiatočný nedoplatok právnickej osoby predstavoval 600 € a v čase konateľstva fyzickej osoby by vzrástol na sumu 1 100 €, ktorý je nedoplatkom v čase žiadosti o registráciu fyzickej osoby pre daň, potom neplatí pre fyzickú osobu povinnosť zložiť zábezpeku na daň, pretože nedoplatok 1 100 € nevznikol v sume 1 000 € a viac v období, v ktorom táto fyzická osoba bola konateľom právnickej osoby.

Príklad 9:

Právnická osoba žiadajúca o registráciu pre daň si prenajíma priestory, v ktorých má zámer vykonávať ekonomickú činnosť. Nakupuje materiál, stroje a zariadenia za účelom výroby svojich výrobkov. Pretože právnická osoba vykonáva prípravnú činnosť na podnikanie, je povinná zložiť zábezpeku na daň.

Zdaniteľná osoba žiadajúca o registráciu pre daň, ktorá neuskutočňuje zdaniteľné obchody, ale sa pripravuje na uskutočňovanie dodávok tovarov alebo služieb, z ktorých bude dosahovať príjmy, má povinnosť deklarovať svoj zámer uskutočňovať zdaniteľné obchody objektívnymi prvkami nasvedčujúcimi budúcemu vykonávaniu činností a tiež zložiť zábezpeku na daň. V prípade takej zdaniteľnej osoby, ktorá už určité obdobie vykonávala ekonomickú činnosť a nedosiahla obrat na povinnú registráciu a napríklad sa rozhodne požiadať o registráciu pre daň, sa povinnosť zloženia zábezpeky na daň nevzťahuje, ak nespĺňa podmienky v súvislosti s nedoplatkami a zrušením registrácie inej osoby.

Zábezpeka na daň má za cieľ zabezpečiť zabránenie prípadnému zneužitiu systému DPH ako takému a zabránenie prípadnému zneužívaniu neoprávnenej dobrovoľnej registrácie pre daň. Daňový úrad určí zábezpeku na daň v zmysle zákona o DPH v takej výške, ktorá bude zodpovedať potenciálnej miere zneužitia systému DPH. Dolná hranica zábezpeky je 1 000 € a horná hranica 500 000 €. Podporne na tento účel bude využívaná osobitná aplikácia DM4, ktorá čerpá údaje z dátového skladu. Daňový úrad po zadaní identifikácie žiadateľa o registráciu pre daň prostredníctvom aplikácie získa informácie o tom, či žiadateľovi má byť zábezpeka uložená a v akej výške. Vypočítaná zábezpeka sa bude zaokrúhľovať na celé tisíce nadol. Daňový úrad nie je oprávnený výšku zábezpeky meniť.

Zloženie zábezpeky na daň predstavuje:

- zloženie peňažných prostriedkov na účet daňového úradu alebo
- banková záruka poskytnutá bankou bez výhrad

na obdobie 12 mesiacov v prospech daňového úradu vo výške požadovanej zábezpeky.

Keďže zloženie peňažných prostriedkov na účet daňového úradu vyžaduje, aby zdaniteľná osoba mala aktuálne k dispozícii voľné peňažné prostriedky je pravdepodobné, že častým spôsobom zloženia zábezpeky na daň bude banková záruka poskytnutá bankou bez výhrad. Je potrebné upozorniť na skutočnosť, že kombinovať 2 druhy zábezpeky na daň, to znamená, že časť sumy uvedenej v rozhodnutí o zložení záruky na daň sa zloží peňažnými prostriedkami na účet daňového úradu a časť sumy sa pokryje bankovou zárukou bez výhrad, zákon o DPH nepripúšťa.

Zákon o DPH sa odvoláva na § 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého banka ako právnická osoba so sídlom na území SR založená ako akciová spoločnosť predovšetkým prijíma vklady a poskytuje úvery, má na tieto činnosti udelené bankové povolenie, a ktorá môže vykonávať aj ďalšie činnosti v zmysle ods. 2 cit. ust., medzi iným aj písm. f) poskytovanie záruk s odvolávkou na § 313 až 322 Obchodného zákonníka. V zmysle Obchodného zákonníka banková záruka vzniká písomným vyhlásením banky v záručnej listine, že uspokojí veriteľa (daňový úrad) do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej listiny, ak určitá tretia osoba - dlžník nesplní určitý záväzok alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine.

V prípade bankovej záruky vstupujú do vzťahu tri subjekty:

1. veriteľ - daňový úrad,
2. dlžník - platiteľ dane a
3. banka.

Tento komplexný vzťah pozostáva jednak z primárneho základného vzťahu, t.j. vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a jednak sekundárneho vzťahu medzi veriteľom a bankou. Ďalším rozhodujúcim aspektom pre bankovú záruku je vzťah banka a dlžník.

Banková záruka má obsahovať identifikáciu banky, ktorá vystavuje v prospech identifikovaného daňového úradu ako veriteľa bankovú záruku v uvedenej výške EUR, čím sa zaväzuje zaplatiť daňovému úradu nedoplatok na DPH, ak vznikne po zaregistrovaní identifikovanej zdaniteľnej osoby za platiteľa DPH. Pretože ide o bankovú záruku bez výhrad banka sa musí pre uvedený účel zaviazat' bez námietok zaplatiť prípadný nedoplatok na DPH po doručení písomnej výzvy daňového úradu. Zábezpeka na daň vo forme bankovej záruky bez výhrad musí byť zložená na obdobie 12 mesiacov v prospech daňového úradu. Prípadné zníženie výšky bankovej záruky na žiadosť platiteľa dane môže banka vykonať len po predložení písomného súhlasu veriteľa (DÚ). Uvedené môže nastať po rozhodnutí

odvolacieho orgánu, ktorým v rámci odvolacieho konania rozhodne tak, že zníži výšku bankovej záruky, alebo môže dôjsť k jej zníženiu v rámci správneho súdnictva. Takéto zníženie výšky bankovej záruky bude podmienené súhlasom veriteľa, ktorý vyplynie z príslušného rozhodnutia. *Vzor náležitostí bankovej záruky bez výhrad je v prílohe tohto metodického pokynu.*

Pre bankovú záruku je typické, že sa aktivizuje už na prvú výzvu a bez námietok. Uvedené však musí byť zakotvené v záručnej listine. Potom je banka povinná plniť svoje povinnosti už na písomné požiadanie veriteľa. Banka nemôže uplatňovať námietky voči veriteľovi, ku ktorým je inak oprávnený dlžník. Na základe uvedeného vznik právneho vzťahu bankovej záruky, ktorú na seba preberá banka voči veriteľovi (daňovému úradu) je podmienený písomným vyhlásením banky v záručnej listine o prevzatí záruky. Inštitucionálnym základom takéhoto vzťahu je zmluva, uzavretá medzi bankou a dlžníkom. V podstate ide o mandátnu zmluvu, preto náležitosti a obsah záručnej listiny sa odvíjajú od mandátnej zmluvy.

Záručná listina obsahuje vyhlásenie, že banka uspokojí veriteľa (daňový úrad) do výšky určitej peňažnej sumy, a to v prípade, keď určitá presne označená tretia osoba (dlžník) nesplní určitý záväzok. Záručná listina môže obsahovať aj iné podmienky, pri splnení ktorých sa aktivizuje banková záruka.

Banka ručí za splnenie zabezpečeného záväzku do výšky sumy a za podmienok určených v záručnej listine. V prípade bankovej záruky pre účely zákona o DPH je prípustná iba banková záruka bez námietok (bez výhrad), čo musí byť výslovne uvedené v záručnej listine.

Banka je povinná plniť svoje povinnosti, keď ju o to písomne požiada veriteľ.

Pretože je doba platnosti v záručnej listine obmedzená, banková záruka zanikne, ak veriteľ neoznami banke písomne svoje nároky z bankovej záruky počas jej platnosti.

Daňový úrad určí žiadateľovi o registráciu pre daň rozhodnutím výšku zábezpeky na daň. Zábezpeka na daň môže byť najmenej 1 000 € a najviac 500 000 €, pri učení zábezpeky na daň daňový úrad prihliada na riziko vzniku nedoplatku na dani zdaniteľnej osoby.

Žiadateľ o registráciu pre daň má povinnosť zložiť zábezpeku do 20 dní od doručenia rozhodnutia o zložení zábezpeky na daň. Proti rozhodnutiu o zložení zábezpeky na daň môže žiadateľ podať odvolanie do ôsmich dní od doručenia rozhodnutia o zložení zábezpeky na daň, avšak odvolanie nemá odkladný účinok.

V prípade, že žiadateľ, ktorý povinne žiada o registráciu pre daň, nezloží v zákonom určenej lehote zábezpeku na daň alebo ju zloží v nižšej čiastke, daňový úrad ho zaregistruje a zábezpeka bude predmetom vymáhania exekúciou v zmysle § 88 až 153 daňového poriadku.

Ak žiadateľ, ktorý žiada o dobrovoľnú registráciu pre daň, nezloží v zákonom určenej lehote zábezpeku na daň alebo ju zloží v nižšej čiastke, daňový úrad žiadosť o registráciu pre daň zamietne a bezodkladne vráti žiadateľovi zábezpeku na daň alebo jej časť zloženú peňažnými prostriedkami na účet daňového úradu. Pri vrátení zábezpeky zloženej oneskorene alebo zloženej v nižšej čiastke, daňový úrad nemôže pristúpiť k preúčtovaniu na žiaden nedoplatok.

Zábezpeka na daň sa použije na úhradu nedoplatku na DPH, ktorý vznikol po zaregistrovaní zdaniteľnej osoby za platiteľa. Bez toho, aby daňový úrad vyzýval platiteľa na úhradu nedoplatku na DPH, daňový úrad vydá rozhodnutie o použití zábezpeky na daň alebo jej časti. Proti rozhodnutiu je možné podať odvolanie, avšak odvolanie nemá odkladný

účinnok. Preúčtovanie zábezpeky na daň na nedoplatky DPH sa uskutoční k dátumu vzniku nedoplatku DPH.

Pri použití zábezpeky alebo jej časti na nedoplatok na DPH sa nebude od platiteľa požadovať doplatenie zábezpeky na sumu určenú rozhodnutím daňového úradu o zložení zábezpeky na daň. Ak sa suma zábezpeky alebo jej časť vyčerpá na nedoplatky, nebude po uplynutí 12 mesiacov daňovému subjektu vrátená alebo sa vráti len jej zostávajúca časť.

Počas plynutia 12 mesiacov odo dňa zloženia zábezpeky na daň, môže byť táto použitá len na úhradu prípadných nedoplatkov na DPH. Avšak, ak zábezpeka na daň zložená vo forme peňažných prostriedkov na účet daňového úradu nebola počas tohto obdobia použitá, resp. bola na úhradu nedoplatkov na DPH použitá čiastočne, potom pred vrátením peňažnej zábezpeky alebo jej časti, daňový úrad primerane uplatní postup podľa § 79 ods. 1 daňového poriadku. Až následne daňový úrad zostávajúcu sumu zábezpeky na daň vráti do 30 dní odo dňa, kedy uplynulo 12 mesiacov odo dňa zloženia zábezpeky na daň.

Zábezpeka zložená peňažnými prostriedkami na účet daňového úradu musí byť po 12 mesiacoch v zostávajúcej časti vrátená do 30 dní od uplynutia 12 mesiacov od zloženia zábezpeky. Daňový úrad do 30 dní preúčtuje zábezpeku alebo jej časť na prípadné ostatné nedoplatky a vráti zábezpeku alebo jej časť daňovému subjektu. Preúčtovanie peňažnej zábezpeky na celkové nedoplatky platiteľa dane sa uskutoční k 1. dňu 30-dňovej lehoty určenej zákonom na vrátenie zábezpeky na daň. Pri vrátení peňažnej zábezpeky alebo jej časti DÚ nevydáva rozhodnutie.

Príklad 10.:

Zdaniteľná osoba zložila zábezpeku na daň peňažnými prostriedkami na účet daňového úradu dňa 3.12.2012 a bola registrovaná za platiteľa dane. Zábezpeka na daň nebola použitá na úhradu nedoplatku na DPH a ani na úhradu iných nedoplatkov, pretože ich platiteľ dane nemá. Daňový úrad eviduje zloženú zábezpeku 12 mesiacov, t.j. do 3.12.2013 a do 30 dní má povinnosť ju platiteľovi dane vrátiť.

Iný prístup bude v prípade bankovej záruky bez výhrad, ktorá bude platiť 12 mesiacov a daňový úrad nebude mať možnosť preúčtovať akúkoľvek sumu z bankovej záruky na celkové nedoplatky. Banková záruka prestane platiť posledným dňom 12. mesiaca.

Platiteľ dane nemá podľa zákona o DPH nárok na úroky zo zloženej zábezpeky na daň.

Príloha

Vzor náležitostí bankovej záruky bez výhrad

*Vydalo: Finančné riaditeľstvo SR
Sekcia daňová a colná
Odbor daňovej metodiky
október 2012
dodatok č. 1 marec 2013*

PRÍLOHA

Vzor náležitostí bankovej záruky bez výhrad

Záručná listina č.

Banka alebo pobočka zahraničnej banky (ďalej len „banka“)

obchodné meno:

sídlo:

IČO:

zastúpená (v mene) /1/

vystavuje v prospech

Daňového úradu (adresa Daňového úradu) (ďalej len „veriteľ“) podľa § 313 až 322 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka

bankovú záruku

vo výške EUR

slovomEUR,

čím sa zaväzuje uhradiť veriteľovi nedoplatok dane z pridanej hodnoty (ďalej len „daň“), ktorý vznikne nezaplatením dane po zaregistrovaní zdaniteľnej osoby za platiteľa dane v lehote splatnosti (§78 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov)

platiteľom dane

zapísaným v obchodnom registri okresného súdu....., oddiel.....

obchodné meno alebo meno a priezvisko/1/

sídlo alebo trvalý pobyt /1/

IČO alebo rodné číslo /1/

Banka vystavuje bankovú záruku na daň bez výhrad.

Banková záruka sa použije na úhradu dane, ak daň nebola zaplatená v lehote splatnosti dane ustanovenej zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, bez ohľadu na spôsob vzniku a miesto vzniku daňovej povinnosti a bez ohľadu na to, či ju vypočítal platiteľ dane sám alebo ju vypočítal (vyrubil) veriteľ.

Banka sa zaväzuje bez námietok zaplatiť daň do 10 dní po doručení písomnej výzvy veriteľa na zaplatenie, a to na účet číslo/8180 vedený v Štátnej pokladnici.

Zníženie výšky bankovej záruky na daň na žiadosť platiteľa dane sa banka zaväzuje vykonať len po predložení písomného súhlasu veriteľa.

V prípade zmeny adresy na doručovanie písomností sa banka zaväzuje o tejto zmene bezodkladne písomne informovať veriteľa.

Banka potvrdzuje, že akékoľvek písomnosti týkajúce sa nesplneného záväzku, ktoré sa jej doručujú na adresu na doručovanie písomností, ktoré z dôvodu neoznámenia zmeny adresy na doručovanie bankou neboli doručené, sa považujú za riadne doručené banke.

Platnosť bankovej záruky je dvanásť mesiacov odo dňa prijatia tejto záručnej listiny veriteľom.

Zmeny a doplnky tejto záručnej listiny sú prípustné len v písomnej forme so súhlasom veriteľa.

Záručná listina je vyhotovená v jednom origináli a v dvoch rovnopisoch. Originál je určený pre veriteľa a dva rovnopisy pre banku.

V dňa

.....
*Meno a priezvisko, funkcia
osoby konajúcej za banku, odtlačok pečiatky a podpis*

Bankovú záruku prijal DÚ..... dňa

Pečiatka a podpis

/1/ Nehodiace sa prečiarknite.